A Kenderfonógyár dolgozói:

Teljesítették tervüket, készülnek a jövő évre

— December 11-én délelőtt teljesítették 1959. évi teljes termelési tervüket a Szegedi Kenderfonógyár dolgozói — kaptuk a jó hírt közlő, de szűkszavú jelentést tegnap délelőtt. Elindultunk tehát a helyszínre, hogy az üzem vezetőitől bővebb tájékoztatást kapjunk, hogyan érték el a jó eredményt?

A két fő feladat

— Amikor megkaptuk az 1959. évi tervszámokat, bizony meghökkentünk egy kicsit — emlékezik vissza az évi munka felmérése közben Virágh László, az üzemgazdasági osztály vezetője. Egy negyedév alatt 1800 tonna fonal legyártása bizony nem könnyű. Egész évi tervünk pedig 358 tonnával, pontosan 5,2 százalékkal volt magasabb, mint az 1958. évi. Összeült hát a műszaki vezetőkkel kibővített üzemi tanács, hogy megbeszélje a feladatokat, biztosítsa az évi terv teljesítését. Felmértük a helyzetet, s ahol úgy láttuk, hogy a legjobban szorít a cipő, oda összpontosítottuk erőinket.

— Két főfeladatra: az anyagtakarékosságra és a termelékenység emelésére irányítottuk a figyelmet. E mutatókat tettük a műszakiak prémiumának elsőrendű feltételévé. Takarékossági tervet dolgoztunk ki, amely az eddigi gyakorlattól eltérően, a segédanyagok és az energiatakarékosságra is kiterjedt. Negyedévenként a legjobb eredményt elérő takarékos dolgozóknak jelentős összegeket fizettünk ki. A finomító osztályon több gépet átalakítottak gyorsabb meghajtásúra. Ebben a munkában különösen élen járt az azóta szocialista brigáddá lett Varró- és Palotás-brigád. Lebontottuk a tervet s a termelési mutatókat üzemrészekre, s megtárgyaltuk termelési tanácskozáson a dolgozókkal. E feladatok ismeretében tették aztán meg felajánlásukat a kongresszus tiszteletére. Konkrétan 210 tonna terven felüli fonal gyártását vállalták.

A verseny szép eredménye

— Közben voltak persze átmeneti nehézségek is. Az év elején egy nagy exportmegrendelést lemondtak, de szerencsére rövid idő múlva kaptunk annyi újabb megrendelést, hogy alig győztük teljesíteni. Különösen csehszlovák barátaink rendeltek nagyobb mennyiséget kévekötő fonalakból. De visszatérve a kongresszusi felajánlásokhoz s magához a versenyhez, szeretném megjegyezni, hogy ebben a hosszú versenyszakaszban végképp bebizonyosodott: van értelme a versenynek és, hogy enélkül nem tudnánk ilyen kimagasló eredményeket elérni. Ezt bizonyítják a mi üzemünkben elért szép eredmények is. A kongresszusi verseny során 1,2 százalékos önköltségcsökkentést vállaltunk s eddig már 2 százalékkal csökkentettük az önköltséget. Üzemünkben a kongresszusi verseny még nem fejeződött be, hanem folyamatosan tart az év végéig. Január 1-től pedig a jövő évi terv megalapozására felszabadulási versenyt kezdeményeztek az üzem dolgozói.

Készülődés

Előkerülnek az 1960. évi terv első negyedévének tervszámai. Nem nehéz megállapítani, hogy ismét jelentősen növekedni kell az üzemben a termelékenységnek, a termelt árunak mennyiségben és értékben egyaránt.

A terv szerint az első negyedévben 4 és fél százalékkal kell többet termelni, mint 1959 első negyedévében. Tehát 1985 tonna árut kell legyártaniok. Hogy ezt a nagy mennyiséget el tudják készíteni, ahhoz már most megkezdték az előkészületeket. A két szocialista brigáddal az élen megkezdték több gép felgyorsítását. A gépgyorsítást főleg a kiszerelő üzemrészben akarják mielőbb megvalósítani. Utána pedig megkezdik a felszabadulási verseny feltételeinek kidolgozását, mert az idei tapasztalatok alapján ismét a versenyt látják az egyik legfőbb biztosítéknak a jó eredmények elérésének.

Az orvosi hivatás becsületének védelmében

Fegyelmi úton eltávolítottak egy orvost a rendelőintézetből

Nemrégiben nyugtalanító, káros jelenségekre figyeltek fel a szegedi tanács rendelőintézetének röntgenosztályán a biztosított betegek, s észrevételüknek panaszok és bejelentések formájában hangot is adtak, amelynek alapján a rendelőintézet pártszervezete felfedte a nyugtalanító jelenségek okát. További vizsgálatra és elbírálásra pedig

megküldte a röntgenosztályon tapasztaltakat a Csongrád megyei Orvosetikai Bizottsághoz,

lévén, hogy a szóban forgó jelenségek okozója és főszereplője a rendelőintézet egyik akkori röntgen szakorvosa. A vizsgálat befejezésével a Csongrád megyei Orvosetikai Bizottság elnöke a következőkről tájékoztatta lapunk munkatársát:

Közel egy hónappal ezelőtt a rendelőintézet pártszervezete felfigyelt arra, hogy a röntgen szakrendelésen nem úgy mennek a dolgok, ahogy menniök kellene. Egy meglepetésszerű vizsgálattal azután

tetten is érte dr. Várady Imre röntgen szakorvost,

amikor az magánbetegeket fogadott és vizsgált az SZTK biztosítottak számára fenntartott időben. Dr. Várady vizsgálat közben úgy akarta magát leplezni, hogy a röntgenleleten, amit kiadni készült, a beteg beküldőjeként a honvédséget tüntette fel, majd amikor érezte, hogy a csalásra rájönnek, akkor dr. Bérczy nevet írt a leletre, mint beküldő orvosét.

A további vizsgálat során

egy beteg aláírásával is megerősítette, elismerte, hogy ő magánbetegként jelentkezett dr. Várady magánrendelőjében,

majd az orvos magával vitte az SZTK röntgen szakrendelésre. A kint várakozó SZTK-betegek a szakrendelő ajtaján joggal kopogtak, türelmetlenkedtek, amiért dr. Várady saját betegével több mint fél órán át foglalkozott, holott ez nem volt szokásos, mert maximálisan 10 perc, negyed óra alatt bármilyen vizsgálatot elvégezhetett volna.

A röntgen szakrendelés dolgozói közreműködésével kiderült az is, hogy dr. Várady más alkalmakkor is fogadott magánbetegeket az SZTK röntgen szakrendelésen. Ezzel a tevékenységével az anyagi károk okozása mellett helytelen irányban befolyásolta a szakrendelésre várakozó SZTK-betegek hangulatát, a rendelés ütemes munkájában zsúfoltságot okozott.

Dr. Várady ezenkívül

más káros cselekményt is elkövetett, amikor nem megfelelő leletet adott ki egy betegnek.

Orvosa ezt a beteget rákgyanúval küldte vizsgálatra, s dr. Várady két hónappal előbbi elváltozásról adott leletet, amit még annak idején rögzített, amikor ugyanez a beteg első ízben jelent meg nála a szakrendelésen. Második alkalommal nem is végzett rajta vizsgálatot, hanem kezébe nyomta a régebbi leletet. Hogy a két hónap alatt mi történt a beteggel, javult-e, vagy roszszabbodott állapota, az nem érdekelte dr. Várady Imrét. Kiderült róla az is, hogy fiatal női betegekkel a röntgenvizsgálat alatt a sötétben meg nem engedett magatartást tanúsított, s beosztottjaival szemben is durván viselkedett.

A rendelőintézet pártszervezete és az állami vezetés alapos vizsgálatával mindezeket rögzítve dr. Várady Imre ügyét áttette a Csongrád megyei Orvosetikai Bizottsághoz további eljárás végett. Az etikai bizottság azonnal látta, hogy itt súlyos vétségek forognak fenn és fegyelmi eljárás azonnali megindítását javasolta dr. Várady esetében. A szegedi kórházak igazgatója, mint fegyelmi hatóság ezt el is fogadta és

dr. Váradyt állásából azonnal felfüggesztette,

majd egy háromtagú fegyelmi bizottságra bízta a további eljárás lefolytatását.

A fegyelmi bizottság körülbelül egy hétig tartó alapos vizsgálat után hozta meg döntését dr. Várady ügyében. A bizottságnak az volt a véleménye, hogy olyan orvos, aki a rendelőintézetben nem az SZTK-betegek ellátását tartja szem előtt, mint elsőrendű kötelességét, az nem odavaló, s éppen a betegek érdekében onnan eltávolítandó. Dr. Várady helyzetét súlyosbította, hogy a vizsgálat folyamán a bizottságot többször félre akarta vezetni, másokat vádolt, hogy magáról elterelje a felelősséget.

Megelégedéssel fogadhatjuk dr. Várady ügyében a hozott döntést, amelyet azóta végre is hajtottak.

SEMMIK VOLTUNK, S MINDEN VAGYUNK...

A párt VII. kongresszusának fókusza rávezette a figyelmet életünk valamennyi területére és vonatkozására. December elseje óta ismét felélénkültek bennünk a mármár elfelejtett, tudatunk mélyére elraktározott igazságok.

Honnan indultunk és hová jutottunk el a párt védő pajzsa alatt?

Csak egy pillantást vetek az »Igazgató« feliratú táblácskára, s bekopogok az ajtón. De mindjárt hátra is lépek a meglepetéstől. A tekintélyes íróasztal mögött az én utcapajtásom beszél kipirultan, két munkaköpenyes férfinak. Rám ügyet se vet, csak jár sebesen a keze és a munkásoknak tett ígéret megtartását kéri számon amazoktól. Negyedórát várok, s csak azután ölelkezünk össze, mikor egyedül maradunk. Valamikor szomszédos tarlókon őriztük a jószágot, s panaszkodtam Lalinak a gazdámra, hogy megint sülttököt tett ki vacsorára az asztalra. Lali erősebb kötésű gyerek volt nálam, s mindig boldogan elhittem neki, hogy egyszer mindenért megfizet az én gazdámnak is, meg az övének is.

Nem haragszom rá, hogy csak most, pár évvel ezelőtt váltotta be a szavát azzal, hogy gyárigazgató lett belőle...

Megyek az utcán Szegeden, s rámkiált valaki: Szervusz, druszám. Megfordulok és kit látnak szemeim? H. Istvánt, akit 13 éves korában azért vertek félig nyomorékká a csendőrök, mert beteg édesanyjának sajtot lopott a piacon. Ma középiskolai tanár és kommunista.

A kórházban járva fehérköpenyes ismerős fiatal nővel találkozom. Kiderül, hogy ő a T. Rózsi, a falu egyik legszegényebb emberének a lánya. Már három éve orvos, szülei pedig elégedett termelőszövetkezeti tagok.

Összeszámoltam, hogy csupán Szegeden harminc ismerőssel hozott össze a véletlen, az országban pedig — amint a községi tanács vezetőitől megtudtam — összesen 83 falumbéli visel különböző funkciókat. A felszabadulás előtt szinte valamennyien a legalsó népkategóriába tartoztak, ma pedig található közöttük párizsi magyar követségi tisztviselő, sztálinvárosi martinász, földművelésügyi minisztériumi főosztályvezető, járási pártbizottsági titkár, honvéd-tiszt, állami gazdaságvezető, vegyészmérnök, tanácselnök, kereskedelmi szakember, agronómus és így tovább.

Lehet, hogy a kispolgárság és az értelmiség egy részének szívét nem melegítik át ezek a tények. Meglehet, hogy közülük egyesek úgy tesznek: jobb volt régen. Nem vitatkozom velük, hiszen a maguk szemszögéből nézve igazuk lehet. Engem azonban nem az érdekel, hogy egyes hajdani kiváltságosoknak esetleg — különösen ha ma sem dolgoznak — ékszereket kell eladogatniok a létezéshez, hanem sokkal inkább az, hogy az összes, egykor senkinek nevezett magamfajta ember most részese az államhatalomnak és úgy élnek szépen, kiegyensúlyozottan, ahogyan társadalmi helyzetük szerint illik élni.

Csak emlékeztetésképpen mondom, hogy a jelenlegi helyzet nem a »jóságos isten« szeszélyének, hanem a kommunista párt harcainak, a következménye. Érdemes belegondolni (egykori munkanélküliekhez, kizsákmányoltakhoz szólok mindenekelőtt), hogy már a kezdet kezdetén mennyi gonoszsággal és értetlenséggel kellett itt megverekedni, milyen sok gáncsot kellett elkerülni. Csüggedés a romok láttán, spekuláció a kezdeti nincstelenséggel visszaélve, ezerfajta demagógia a nép hiszékenységére apellálva, gúnyolódás az újjáépítés megkezdése miatt — ez mind megannyi akadály volt a néphatalom útjában, amit a kommunista párt hárított el kitartó szorgalommal.

S a dolgozó, alkotó tömegek birtokába került a hatalom.

Ezt a tényt különböző emberek különbözőképpen fogták fel. A sokvagyonú munkáltatók szerint fejetetejére állt a világ és azt ismételgették, hogy a szocialista forradalom győzelme égbekiáltóan igazságtalan dolog. Az üres zsebű munkások szerint viszont a fejetetején álló világ a párt segítségével végre a talpára állt, s a proletárdiktatúra kivívása a történelem legjogosabb igazságszolgáltatása volt.

Százezrek és milliók jöttek fel a nedves pincék fenekéről, az istállók ammóniákos levegőjéből és elfoglalták a földeket, gyárakat, kutatószobákat és hivatalokat. Az én sorstársaim, az első, hátsó és átalsó szomszédaim, egyszóval osztályom mindegyik tagja régen nem a hasára keres már, hanem jut nekik szép lakásra, szórakozásra és könyvekre is.

Csak szét kell nézni, hányan tanulnak ma Szegeden. A »keresztény« Magyarországon szigorú paragrafusok állták útját a rangosabb iskolába törekvő munkás- és parasztfiatalnak, mert — mint Gorkij mondotta — a burzsoázia szépséges életének a buta ember nélkülözhetetlen feltétele. A »kommunista« Magyarországon ugyanakkor szélesre tárt kapu várja mindegyik tanintézetben az ismeretekre szomjas, jó fejű fiatalokat. Természetesen nemcsak őket. Az idősebb emberek tudásvágyát is jól szemlélteti a következő két szám: Szegeden jelenleg 954 különböző korú és foglalkozású dolgozó jár az általános iskola VII. és VIII. osztályába, 1475 fő pedig különböző középiskolába.

És vajon csakugyan tehetségtelenek a munkáshatalom birtokosai, ahogyan azt a létünk éra exponensei unosuntalan szajkózták? A párt VII. kongresszusa ismételten porrá zúzta az efféle gyatra és rosszindulatú meséket. Mindhárom fő referátum, de ezenkívül valamennyi felszólalás is munkásosztályunk, dolgozó népünk tehetségét, a kormányzásban való jártasságát, szorgalmát és kifogyhatatlan ötletességét támasztotta alá. Ha ide vonatkozóan hangzottak is el jogos bírálatok a kongresszuson, ezeket kivétel nélkül olyan szándék vezette, hogy még többet tanuljanak, különösen a felelős beosztásban dolgozó emberek és növekedjék a vezetés szívonala. Ez egy jottányit sem von le abból a tényből, hogy a felszabadult nép olyan eredményeket produkált uralmának másfél évtizede alatt, amilyen eredményekkel csak nagyon kevés kapitalista állam dicsekedhet.

Semmik vagyunk, s minden leszünk — tartalmazza a nemzetközi munkásmozgalom himnusza, az Internacionálé. Nálunk már nyugodtan lehetne úgy módosítani ezt a szöveget, hogy »semmik voltunk és minden vagyunk«. A kommunisták azonban az egész emberiséget fel akarják és fel is fogják emelni olyan magaslatra, ahol új, a boldogságot kifejező Internacionálét lehet majd írni és komponálni.

N. L.

Befejeződött az egyetemi magyar nyelvészeti tanszékek oktatóinak országos értekezlete

Az egyetemi nyelvész-oktatók értekezlete, melynek megnyitásáról lapunk szerdai számában hírt adtunk, négynapos tanácskozás után pénteken befejezte munkáját. Az első nap általános kérdésekkel foglalkozó vitája után az egyes tantárgyak oktatásának sajátos problémáit beszélték meg a résztvevők. A vitaindító referátumokat *dr. Kálmán* Béla, a debreceni egyetem professzora, *dr. Benkő* Loránd, a budapesti egyetem tanszékvezető docense, *dr. Papp* István, a debreceni egyetem professzora, *dr. D. Bartha* Katalin, a budapesti egyetem docense, *dr. Bárczi* Géza Kossuth-díjas akadémikus, a budapesti egyetem professzora és *dr. Nyíri* Antal rektorhelyettes, a szegedi egyetem professzora tartották. Valamennyi előadást termékeny vita követte. Felszólalt az értekezleten *dr. Kovács* Ferenc, a Művelődésügyi Minisztérium tudományegyetemi osztályának vezetője. *Dr. Velcsovné dr. Tóth* Katalin, a szegedi tudományegyetem tanársegéde nagysikerű gyakorlati bemutató órát tartott. Az értekezlet, amelyet *dr. Telegdi* Zsigmond, a budapesti egyetem professzora, a Művelődésügyi Minisztérium nyelvészeti munkaközösségének elnöke zárt be, nagy jelentőségű határozatokat hozott annak érdekében, hogy az egyetemi magyar nyelvészeti oktatás minél nagyobb mértékben szolgálja a gyakorlatot, a középiskolai és az általános iskolai magyarszakos tanárok képzését.

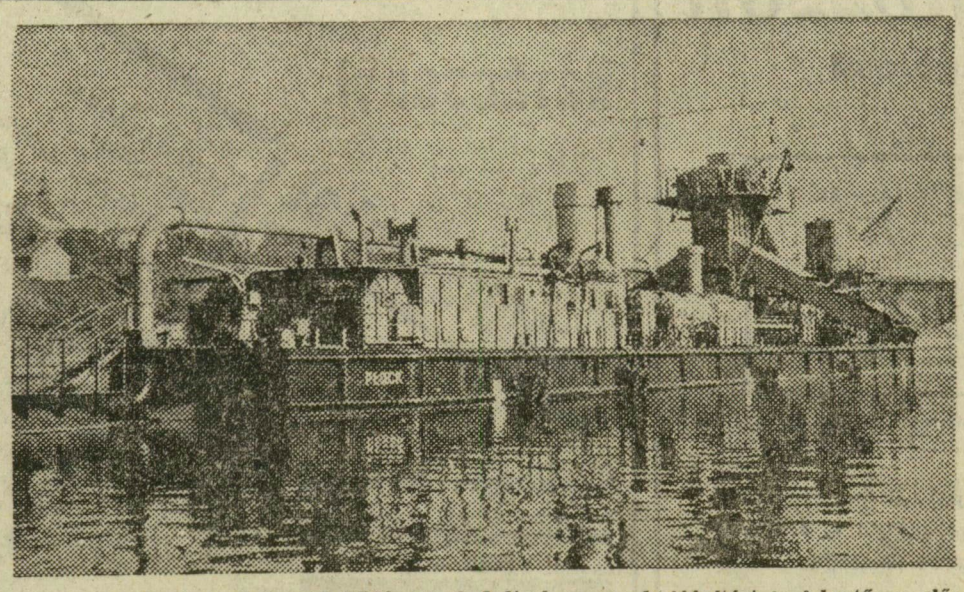

Lengyelországban a gépipar fejlődésnek indult és ez a hajóépítést is jelentősen elősegíti. A fényképezőgép lencséje az első lengyel folyami kotrógépet örökítette meg, amely a plocki hajógyárban készült.